

D E P L A T E

Tijdschrift van de Oostendse Heemkundige Kring, v.z.w. "DE PLATE"

Verantwoordelijke uitgever : O. VILAIN
Rogierlaan, 38
8400 OOSTENDE

4^e jaargang, nr. 7, april 1975

Aangezien dit het laatste nummer is van ons tijdschrift voor het winterseizoen 1974-1975 zien we ons gedwongen vooral door de hoge posttarieven de activiteiten voor de drie volgende maanden op deze bladzijde samen te vatten. Een raad, NOTEER ZORGVULDIG DE DATA EN HOUDT ZE VRIJ.

=====:

A. A P R I L - A C T I V I T E I T.

Uitnodiging

Het bestuur van de Heemkundige kring "De Plate" heeft de eer en het genoegen U uit te nodigen op de voordracht gevolgd door een debat die doorgaat op

dinsdag 29 april 1975

te 20u30 in de lokalen van de V.V.F. Oostende, Kan. Dr. L. Colenstraat, 6 te Oostende, rechtover de Volksbond.

Het onderwerp : DE WATERWEGEN ROND OOSTENDE.

De spreker : Maurits C O O R N A E R T.

De heer Maurits Coornaert is een van de vooraanstaande geschiedkundigen voor onze kuststreek en de polders. Zijn werken over UITKERKE en SINT PIETERS OP DEN DIJK, zijn talrijke bijdragen in diverse tijdschriften getuigen van een bijzondere goede kennis van het onderwerp en een nooit aflatende ijver in het speuren en onderzoeken van de meest exacte bronnen.

Zoals altijd is de toegang kosteloos en vrij en zijn ook niet leden van harte welkom.

B. M E I - A C T I V I T E I T.

Uitnodiging

In deze meimaand hebben wij de eer en het genoegen U uit te nodigen op de STUDIE en DEBATAVOND die doorgaat op :

dinsdag 27 mei 1975

te 20u30 in de lokalen van de V.V.F. Oostende. K. Dr Colensstr, 6 T/S

Het onderwerp : DE WIJKEN VAN OOSTENDE

Coördinatie : JAN DREESEN

Het doel van deze studieavond is zoveel mogelijk gegevens over de huidige maar meer nog de vroegere wijken van Groot Oostende te verzamelen. Over de Oude Vuurtorenwijk en de Mosselhoek werd door onze vrienden van Ter Ceure reeds menig interessant blaadje gepubliceerd, De Beaucourt waagde zich aan een veronderstelling in verband met het Blauw Kasteel, maar er blijven zoveel andere wijken die vroeger bestaan hebben en waarvan tot nogtoe geen enkele vermelding gepubliceerd werd. Wij denken als vb. aan de Butterpit, het Kroontje, de Hoge Barriere en nog anderen. We doen dan ook een hartige oproep aan alle Oud- en Nieuw Oostende kenners om op deze avond hun steentje bij te dragen aan deze studie. Zoals altijd is de toegang vrij en kosteloos en zijn ook de luisteraars van harte welkom.

C. JUNI - ACTIVITEIT.

En om ons seizoen 1974-1975 in alle schoonheid te eindigen nodigen wij U van harte uit op onze UITSTAP die zal doorgaan op

zondag 15 juni 1975

en die ons onder de kundige leiding van de STREEKKENNER bij uitstek, onze vriend ROLAND VAN DE MAELE naar de FINTELE brengt, gevolgd door een enige wandeling door de Broekagiën van de Noordpolder. Na een bezoek aan de historische kerk van Oostvleteren en de volledig geres- taureerde en in werking zijnde Molen van dit dorp picnicken we met karnemelk of soep en "Boerestuten" aan de molen.

In de namiddag brengen we een bezoek aan het museum van BACHTEN DE KUPE en de bezienswaardigheden van IZENBERGE, het Westvlaams Bokrijk in spé. We besluiten de avond met een kort bezoek aan Beauvoorde waar we ons in de DRIEKONINGEN soete het avondmaal laten opdienen. Praktische schikkingen ; vertrek 15 juni 1975 om 8u30 voor het lokaal van de V.V.F. in de Kan. Dr. Colensstraat.

Prijs : Picnic	:	50 Fr
Avondmaal	:	150 Fr
Autobus	:	+150 Fr

Het museumbezoek wordt door "De Plate" betaald.

Inschrijvingen op bijgevoegd formulier te zenden aan de secretaris J.B.Dreesen. - Rode Kruisstraat, 4 - 8400 Oostende, vóór 1 juni 1975, samen met de storting van een voorschot ten bedrage van 200 Fr op postrekening nr. 5077.53 van J.B. DREESEN-Oostende. De afrekening zal op de bus gebeuren.

Wij hopen stellig op uw aanwezigheid en beloven U nu reeds een enige dag. Ook niet leden zijn van harte welkom.

Om deze tocht te kunnen organiseren moeten wij op minstens 40 deelne- mers kunnen rekenen.

WANNEER IS HET HEEMKUNDIG MUSEUM OPEN ?

"""""" "" "" "" """""""" """" """"

Iedere zaterdagvoormiddag van 10 tot 12 uur.

Met het Sinksenverlof van zaterdag 17 mei tot en met 25 mei, telkens van 10 tot 12 u. en van 15 tot 17 u. (dinsdag 20 mei niet).

Gedurende het zomerverlof van 28 juni tot 29 september, iedere dag van 10 tot 12 u. en van 15 tot 17 u., met uitzondering van de dinsda- gen.

Vergeet niet : op vertoon van uw lidkaart 1975 hebt U gratis toegang tot het museum.

Maak tevens propaganda voor het Heemkundig Museum, want teveel stads- genoten weten hun weg nog niet naar het Feest- en Kultuurpaleis. Veel toeristen zijn ook in de historiek van Oostende geïnteresseerd, daar- om is het onzer aller plicht hen de nodige informaties te kunnen ver- schaffen betreffende de openingsuren.

De aktieve Heemkring van Bredene heeft haar nieuw Jaarboek 1974 onder haar leden verdeeld. Zoals bij de vorige uitgaven is de inhoud opnieuw zeer gevarieerd en vindt eenieder er zijn gading in. Twee bijdragen zullen de Oostendse heemkundigen zeker met veel genoegen lezen, nl. "Haast U, de tram is daar : historiek van de tramlijnen te Bredene" en "Herinneringen aan de oude Vismijn rond de eerste Wereldoorlog (1900-1920)".

Wie daarin belang stelt -de uitgave is echter beperkt- kan deze bestellen mits storting van 150 fr. op postrek. 547808 van Julia De-fever, 8401 Bredene.

NIEUWE L.P.

Na de drie langspeelplaten die in de jongste tijd van de persen kwamen en waarin men Oostendse liedjes en kluchtjes kon horen, zal een nieuwe speelplaat uitgegeven worden met zeemans- en vissersliedjes van Jo Deensen. Een paar liederen zijn echter bij de zijne gevoegd, o.a. "Matroos vaarwel" en "Aan de Geirnoastrap".
Verwacht tegen Sinksen.

KINDERTEKENINGEN

Door het Stadsbestuur van Oostende werd een tekenwedstrijd voor de schoolkinderen ingericht met als thema "Oud Oostende" voor de leerlingen van het lager en bewaarschoolonderwijs en "Honderd jaar Kur-saal" voor de leerlingen van het secundair onderwijs.

De bekroonde werken zullen van 17 tot en met 26 mei a.s. tentoongesteld worden in het Feest- en Kultuurpaleis.

Circa duizend kinderen hebben in dat vertand een bezoek gebracht aan het Heemkundig Museum zodat we vermoeden dat we hier en daar wel iets van ons museum in die tekeningen zal teruggevonden worden.

OSTENDIANA II

Het tweede "jaarboek van Vlaamse Vereniging voor Familiekunde (Afdeling Oostende en Kuststreek), uitgegeven in samenwerking met "De Plate", heeft het verwachte succes gekend. Bijna alle exemplaren waren ondertekend.

"De Plate" heeft echter nog enkele exemplaren over, die kunnen besteld worden tegen 375 fr per exemplaar. Het is onnodig om nog "Ostendiana I" te vragen. Met de beste wil van de wereld kunnen wij U daaraan niet meer helpen. En zeggen dat toen men bij de inteke-ning van deel I men slechts 200 fr. diende te betalen, er zoveel waren die twijfelden of die meenden dat ze al de tijd hadden, maar er zijn inmiddels reeds twee jaar verlopen. Dus wacht nu ook niet te lang met deel II.

DE BUSKRUITONTPLOFFING TE OOSTENDE OP 19 SEPTEMBER 1826

Zo luidt de titel van de bijdrage van Hoofdman Ernest De Taeye, welke in "Ostendiana II" posthuum verschenen is. Het is met ontroering dat we dit brokje Oostendse geschiedenis van wijlen Hoofdman De Taeye hebben gelezen. Het is dank zij onze ijverige Secretaris Jan Dreesen dat dit tot stand gekomen is. Hij vond het jammer dat de Hoofdman niets onder publicatie-vorm voor de toekomst had vastgelegd. Toen de Hoofdman zwaar ziek was durfde vriend Jan bij hem voorzichtig aandringen om zijn tekst over de buskruitontploffing te mogen krijgen. De Hoofdman wilde echter dit later nog wat verder uitwerken. Jan drong verder aan en stelde voor hem daarin bij te staan. Dat was voldoende opdat Hoofdman De Taeye het voorstel aanvaardde ... maar het toch vlug alleen afwerkte ! Toen hij de tekst overhandigde aan Jan Dreesen, die nog niet zo heel lang secretaris van "De Plate" was geworden, zegde hij nog : "Zo 't gaat toch nog eens kunnen verschijnen!". Want hijzelf vermoedde wel het ergste met zichzelf.

1. BESTUUR

Maakten deel uit van het bestuur op 31 december 1974

de heer Van Iseghem	Voorzitter
de heer Omer Vilain	Ondervoorzitter
de heer Jan Dreesen	Secretaris
de heer Gilbert Vermeersch	Penningmeester

Mevrouwen De Taeye en Valkenburg en de heren Edebau, Boehme, Major, Smislaert, Klausung.

- Deelname aan vergaderingen

Er werden in de loop van het jaar 9 bestuursvergaderingen gehouden. De kring was vertegenwoordigd door minstens één lid van het bestuur op de 6 vergaderingen van de Kulturele Raad van Oostende, op de 2 vergaderingen van de werkgroep "Bouwkundig Erfgoed" en op de jaarvergadering van het "Manneke in de Mane" te Diksmuide. Drie bestuursleden vertegenwoordigden de Kring op de uitreiking van de Provinciale Prijzen voor geschiedenis te Brugge.

- Sekretariaat

Het sekretariaat van de kring verwerkte gedurende het jaar 489 stukken briefwisseling.

2. LEDEN

De kring telde op het einde van het jaar 288 leden. Dit is een verhoging van 48 leden ten overstaan van het jaar 1973.

- Necrologie

- Op 2 januari werd ons medelid Marcel Maes ten grave gedragen.
- In de maand mei ontviel ons de hoofdman, medestichter van de Kring en promotor van ons museum wijlen de Heer Ernest de Taeye.
- In het najaar stierf ons steunend lid de heer De Ramee.

- Lidmaatschapskaarten

Een nieuw model lidmaatschapskaarten werd opgemaakt dat vanaf 1975 in gebruik wordt genomen. Zorgden voor de ledenwerving en de inning van de lidgelden, mevrouw Valkenburg en de heer Vermeersch.

3. ACTIVITEITEN

- Op 29 januari had de Algemene statutaire vergadering plaats, gevolgd door de veiling, die onder de leiding van de heer Omer Vilain, een flink succes kende, er waren 36 leden aanwezig.
- Er werden 4 lezingen gegeven waarvan er drie betrekking hadden op Oostende, te weten :
 - Februari : Oostendse luchtvaartgeschiedenis door de heer Walter Major. 48 aanwezigen.
 - Oktober : De haven van Oostende door de heer Fernand Gevaert. 92 aanwezigen.
 - November : Oostendse luchtvaartgeschiedenis II door de heer W. Major. 42 aanwezigen.

Eén lezing was van Algemene aard en had betrekking op Moderne Folklore. Ze werd gegeven in de maand mei door de heer Omer Vilain. 74 aanwezigen.

- In de loop van de maand mei fungeerde de Kring als gastheer voor de jaarlijkse gouddag van de Heemkundige Kringen, van West-

Vlaanderen. Er waren 74 aanwezigen die na een bezoek aan het schoolschip de Mercator, een ontvangst op het stadhuis, mee aanzaten aan een banket, daarna een bezoek brachten aan het museum en de Statutaire vergadering gevolgd door een academische zitting bijwoonden.

- Ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan van de Kring werd in het najaar een fotowedstrijd georganiseerd met als thema "Oostende in het jaar van de folklore". Er waren 8 deelnemers die 36 werken inzonden waarvan er 9 bekroond werden. De ingezonden werken werden op 9 en 10 november, samen met een fotoreeks "Oostende Vroeger en Nu", tentoongesteld in het Feest- en Cultuurpaleis. De tentoonstelling trok 500 bezoekers. Ter gelegenheid van de viering werd een receptie aangeboden voor 110 personen en zaten 62 leden en sympathisanten mee aan het banket, dat voor deze gelegenheid geoffreerd werd.
- In december organiseerde de Kring een muziek- en liederenavond onder het thema "Oostendse Kerst- en Nieuwjaars liedjes en gedichtjes". De animators waren de heren Klausning en Dreesen. Bij deze gelegenheid werd verbreederd met de V.V.F. Afdeling Oostende en de Heemkundige Kring Ter Cuere. Er waren 92 aanwezigen. Een groep van 11 man van de St. Hubertusgilde van St. Antonius Brecht was op deze avond aanwezig.
- De geplande graafactie naar het Sint Isabellaaford moest ingevolge weersomstandigheden uitgesteld worden tot het voorjaar 1975.

4. MUSEUM

- Aanwinsten

Door de Kring werden 74 borden van Oostendse maatschappijen aangekocht, alsook een verzameling brieven en dokumenten met betrekking tot de luchtvaartgeschiedenis van Oostende. De bekroonde foto's van de, ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan, georganiseerde fotowedstrijd, werden op inventaris genomen.

Ook werden een reeks schenkingen aan de kring gedaan, te weten :

Doopkleed uit 1890

Collectie foto's door de Bank van Brussel

Vaandel en Pop van de Lustige Zigomare

Vaandel van de Veloclub de Zeemeeuw

Vaandel van de Vlaamse Vereniging voor Taal en Vaderland

2 Vaandels en een doedelzak van de Oostendse Schotten

Een nettenbreibak met spaander

Twee borden van Oostendse Maatschappijen.

- Bezoekers : 5.534 personen bezochten in de loop van het jaar 1974 het museum. Dit is ten overstaan van 1973 een verhoging van 2.099 eenheden.

Zorgden voor het museum : de heren Gilbert Vermeersch en Désiré van Duyvenbode, Mevr. De Taeye en de Heer A. Van Iseghem.

5. TIJDSCHRIFT

Het tijdschrift verscheen op de vooropgestelde data in jan, febr, maart, okt, nov. en dec. In de maand april werd een extra-nummer gedrukt ter gelegenheid van de Goudag van het Verbond.

In totaal werden 71 bladzijden tekst uitgegeven, gespreid over 7 nummers.

Zorgden voor het tijdschrift :

de heer Omer Vilain als hoofdredacteur en de heren Dreesen, Klausning, Major en Smissaert als redactieraad.

Jan DREESEN, Sekretaris.

LAATSTE NUMMER

Dit is het laatste nummer van de 4de jaargang van "De Plate". De 5de jaargang wordt ingezet met het octobernummer. De lidgelden 1976 rechtgevend op de jaargang 1975-76 zullen vanaf september geïnd worden. Enkel leden intijds in regel met hun lidgeld ontvangen "De Plate". Wij moeten, wegens de stijgende kosten van papier, e.d. noodgedwongen tot deze maatregel overgaan. Het lidgeld 1976 zal minimum 150 Fr bedragen als lid, steunend lid 300 Fr. en beschermend lid 500 Fr. Lidgelden kunnen vóór 1 oktober op volgende bankrekeningen gestort worden :

750-9109554-54 (AN-HYP Oostende) of
384-0051822-11 (BANK VAN BRUSSEL Oostende).

GEBROEDERS DEGRAVE

Wie met aandacht het hoofdstuk over "De Gebroeders Degrave" in het boek "Langs de Oostendse kateien" van O. Vilain gelezen heeft en door dit uitzonderlijk broederpaar geboeid werd kan over hen een héél interessant werk lezen van Henri Jacquier "Piraterie dans le Pacifique". Het werd in 1973 door de uitgeverij "Nouvelles Editions Latines" te Parijs uitgegeven (Prijs 250 Fr).

GEKLASSEERDE MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Dikwijls worden wij de vraag gesteld welke de Oostendse monumenten zijn die geklasseerd werden. Uit de lijst opgesteld door de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg nemen we volgende informatie over :

OOSTENDE

Ingangdeur met haar omlijsting van het huis gelegen Kerkstraat, 10	K.B. 8.2.46
Kerk van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Duinen	K.B. 5.11.46
Toren van oude Sint-Petrus en Pauluskerk	K.B. 5.11.46
Oude Kapucienenkerk	K.B. 23.6.60
Sint-Petrus- en Pauluskerk	K.B. 30.12.60
Het "Oud Koninklijk Paleis" gelegen Langestraat, 69	K.B. 28.5.62
Het huis James Ensor, gelegen Vlaanderenstraat, 27	K.B. 18.1.74

Bij onze buurgemeenten vinden we vermeld :

BREDENE

Houten windmolen, Polderstraat	K.B. 4.4.44
--------------------------------	-------------

MIDDELSKERKE

Gedeelte van de gemeenteweg, genaamd "Duineweg" dat door en langs het domein van Z.K.H. Prins Karel van België alsmede van de Koninklijke Schenking loopt	K.B. 5.5.59
---	-------------

VLIETINCK

De V.V.F. is er in gelukt van de familie van wijlen Edward Vlietinck de toestemming te bekomen om het zeer gezochte werk "Het oude Oostende en zijne driejarige Belegering (1601-1604)" welke in 1897 uitgegeven werd, in anastatische herdruk uit te geven. We zijn er van overtuigd dat heel wat liefhebbers zullen komen opdagen om op dit belangrijke werk in te tekenen.

Een exemplaar van dit werk werd onlangs nog voor de som van 7000 Fr. geveild.

We zullen onze leden hierover verder op de hoogte houden.

Notulen van de statutaire algemene vergadering

=====

die plaats vond in de Conferentiezaal van het Stadhuis te Oostende op 28 januari 1975 om 20u30.

Er waren 42 aanwezigen.

De heer A. Van Iseghem, voorzitter, opent de vergadering om 20u40. Hij vraagt de leden een minuut stilte in acht te nemen ter herdenking van de overleden leden.

Hierna spreekt hij een korte gelegenheidstoespraak uit.

NOTULEN

1. Na de vraag van de voorzitter, of er opmerkingen waren in verband met, werden de notulen van de statutaire vergadering 1974 zonder commentaar goedgekeurd.
2. Jaarverslag 1974.
de heer J.B. Dreesen, secretaris, geeft voorlezing van het jaarverslag, dat met handgeklap werd goedgekeurd.
3. Financieel verslag.
de Heer G. Vermeersch, penningmeester, geeft voorlezing van het financieel verslag 1974. De Heren Depuydt en Janssen, commissarissen, die de rekeningen nazagen, verklaren deze in orde, waarna de algemene vergadering de rekeningen en ontlasting gaf voor het financieel beheer van het dienstjaar 1974. Hierna werd door de penningmeester de begroting 1975 voorgedragen die door de vergadering werd aangenomen.
4. Benoeming van commissarissen.
Met het akkoord van belanghebbenden werden de heren Depuydt en Janssen door de vergadering aangesteld als commissarissen voor het dienstjaar 1975.
5. Benoeming van beheerders.
Waren uittredend en herkiesbaar : A. Van Iseghem, F. Boehme, J. Klausling, E. Smissaert en J. Valkenborg.
De plaats van de heer De Taeye kwam vrij door overlijden.
Werd als kandidaat door de raad van beheer voorgesteld : Mevrouw N. De Taeye-Snijkers. Stelde zich kandidaat de heer L. Hollevoet.
Daar niet meer kandidaten dan plaatsen waren, werden alle kandidaten bij handgeklap verkozen.
6. Vaststellen bedragen Lidmaatschap 1976.
Op voorstel van de raad van beheer en nadat de heer Vilain een overzicht gaf van de kosten die invloed hebben op de voorgestelde verhoging besloot de algemene vergadering de lidmaatschapsbijdrage met ingang van het dienstjaar 1976 te verhogen tot 150 Fr.
7. Wijziging van de statuten.
Daar de vergadering niet in aantal was om over een wijziging van de statuten te stemmen werd besloten een buitengewone algemene vergadering te houden in de maand februari, met als enig agendapunt de wijziging van de statuten.
Deze vergadering zal doorgaan op 25 februari 1975 om 19u30 in de toneelzaal van het Feest- en Cultuurpaleis, Wapenplein Oostende.

.../...

8. Verscheidene.

- a. Op voorstel van de heer O. Vilain sprak de vergadering zich uit voor een motie i.v.m. de Koninklijke Galerijen. In deze motie gericht aan de werkgroep "Bouwkundig Erfgoed" zal de klassering van dit monument gevraagd worden. De volgende tekst zal verzonden worden :

De Oostendse Heemkundige kring "De Plate" in algemene vergadering bijeen op 28 januari 1975 vraagt de tussenkomst van de werkgroep "BOUWKUNDIG ERFGOED" bij de hoogste instanties om een einde te maken aan de afbraakwoede die sedert 30 jaar onze stad teistert. Zij vraagt de bijzondere aandacht voor de Koninklijke Galerijen, die ondanks alle geruststellingen van hoogerhand met verminking of verdwijning bedreigd worden. Zij vraagt dat de projecten met betrekking tot dit enig Kunstwerk uit de gloriëtijd van Oostende geschrapt worden en dat de Koninklijke Galerijen in hun oorspronkelijke staat bewaard blijven en dat ze verdere verwaarlozing zouden behoed worden. Zij vraagt dat de werkgroep onverwijld stappen zou aanwenden bij de Koninklijke Commissie voor Monument- en Landschapszorg opdat de Koninklijke Galerijen integraal zoals ze in 1905 gebouwd werden geklasseerd zouden worden.

- b. Op een vraag betreffende het inrichten van tochten werd geantwoord dat het programma in de loop van de maand juni een tocht naar de Fintele in het vooruitzicht stelt.
- c. Een vraag betreffende een verbroederingsfeest met de Blankenbergse Heemkundige Kring zal door de raad van beheer besproken worden.

9. Veiling.

Onder leiding van de heer O. Vilain, ondervoorzitter, die als veilingmeester fungeerde, werden een reeks aangekondigde en later binnengekomen stukken onder grote belangstelling geveild. Er werd in totaal voor meer dan 23.000 fr geveild, waarvan 10 % ten goede komt aan de kas van de kring.

10. De voorzitter besloot de algemene vergadering om 22u20.

J.B. Dreesen
Secretaris

A. Van Iseghem
Voorzitter

SMAKSJES

We zouden een SMAKSJE kunnen definieren als een hapje dat eertijds in alle (en tegenwoordig nog in enkele) Oostendse herbergen, voor rekening van de baas bij een punt of druppel geserveerd werd.

Vroeger kwamen hiervoor diverse zaken in aanmerking.

Wij citeren :

ZWIENEMUTSEN in stukjes gesneden met zout, GEKOOKTE LEVER in schelletjes met zout, WULLOKS, gekookt (natuurlijk!) wel dan niet uitgetrokken, in stukjes gesneden met zout of in een modernere versie met paprika. INGELEGDE HARING in filets (dat was dan al een extra verzorging) of gewoon in stukken gesneden, PASTEKOP, ZEEBESCHUIT of te KEGGEN, INGELEGDE ROGGEVLERKEN, of een greepje GARNALEN (dit in de tijd dat de garnalen nog niet als een onbetaalbare delicatessen beschouwd werden).

Het waren hoofdzakelijk de minder gezochte stukken uit de vlees- en vishandel, die hier afnemers vonden. Voor de consument kwam het er niet zozeer op aan zijn gastronomisch gevoel te strelen, maar eerder dat hij iets bij zijn pint te verwerken kreeg om hem op de been te houden.

Alles evolueerde, ook de SMAKSJES. De vorm en ook het volume veranderde. Het werd LOOKWORST of BOERENWORST in schijven gesneden met mostaard, vierkant gesneden KAASBROKJES met kruidenzout, SALAMI of CERVELA in schelletjes of soms gewoon maar een WATERBESCHUIT. De tegenwoordige cafébazen maken het zich gemakkelijk. In de meeste zaken wordt niets of hoogstens een klein schoteltje aardnootjes geserveerd. Soms krijgt deklant in plaats van een SMAKSJE een zondagse of maandagse pint. Maar dat begint al verdacht veel op verkoopspertijken van een grootwarenhuis te gelijken.

Toch zijn er nog wel een paar, klassiekers zou ik ze haast noemen, die nog iets voor hun klanten over hebben. Zo serveert de Witte van de Kaai de donderdagmorgen in zijn A.B.C. nog ZWIENEMUTSEN. En Noel van de Bounty op het Westerkwartier durft nog wel eens met WULLOKS op tafel komen, terwijl in zaken lijk de James en de Falstaff cervela nog in zwang is. Van onbetaalde reclame gesproken.

J.B. Dreesen.

SIMATEER

Nu de jaarlijkse SIMATEER stoeten in Oostende weer achter de rug zijn (er zijn er tegenwoordig voor alle leeftijdsgroepen) loont het misschien de moeite om weer even het woord Simateer nader te bekijken. In zijn deeltje nr. 8 "Oude Oostendse feesten, gewoonten, gebruiken" blz. 38-39, tracht Ary Sleeks het woord Simateer te verklaren uit een Venetiaanse maritieme invloed.

Maritiem gezien is de invloed van Venetië nooit erg groot geweest op onze Noordzeekust. Maar wel de invloed van het Frans. Zo lijkt mij het woord Simateer verdacht veel op het Frans SAINT MARTIN.

Dit blijkt als men het woord uitspreekt in de vorm van SAINTMARTIN met een vernederlandsing van het SAIN. Van SIMARTIN naar Simateere is maar een kleine stap.

J.B. DREESEN.

Vondstmelding

Batterij van de Graaf du Bucquoy

Het moet zowat een tiental jaren geleden zijn dat men een aanvang maakte met de verwezenlijking van een plan dat moest voldoen aan een toen reeds minstens tien jaar oude behoefte aan meer aanlegruimte voor de Oostendse vissersvaartuigen. Het plan bestond uit het bouwen van een tweede visserijdok tussen de vuurtoren en het fort "Napoleon", met aansluiting op het bestaande dok ter hoogte van de vuurtoren. Daar er vele jaren geen kredieten ter beschikking gesteld werden kon men slechts in 1973 beginnen met de eigenlijke bouwwerken. Daar er echter sinds lang een behoefte was aan zand voor de vele openbare en andere werken had men omstreeks 1962 besloten zand te laten weghalen op de plaats waar het nieuwe visserijdok zou moeten gegraven worden. Van de nood een deugd makend, zoals grootvader zegt, werden vele honderden vrachtwagens zand opgescheept en afgevoerd. Zo ontstond er een grote kuil tussen het fort en de werkhuisen van de firma Valcke.

In april 1970 vertelde confrater Roland Versluys ons dat een smid, een zekere Schokaert, hem een ganse verzameling oude munten getoond had, munten gevonden in en omheen de kuil. Volgens onze confrater waren het zestiende eeuwse Spaanse munten, daar er in die omgeving tijdens het "Beleg van Oostende" zich heel wat Spaanse versterkingen bevonden. Wij besloten de volgende zaterdag op expeditie te gaan naar "Lisjemores". Heel wat leden van de heemkring "Ter Cuere" werden opgetrommeld om uitgerust met schop en spade op jacht te gaan naar overblijfsels van Spinola's militaire bouwsels.

Op aanwijzing van de smid, die eerst zijn mooie verzameling munten getoond had, begonnen we te graven op de noord-glooiing van de kuil. Er werd op verschillende plaatsen gegraven. Alras werden twee "vindplaatsen" gemeld van allerhande scherven. Er werd verzameling geblazen en besloten om "systematisch" omheen de "vindplaatsen" te delven. Zodoende werden twee kanonemplacementen blootgelegd. De emplacementen bestonden uit een vloer van moeffen, ongeveer 1,50 m. lang en 1m. breed. De moeffen waren niet gelegd volgens een bepaald patroon, doch slechts tegen elkaar geschoven zoals ze in de hand gekomen waren. In de onmiddellijke omgeving van de platforms werden een massa stukken pijpsteel, potscherven, moeffereesten, kleine verroeste resten van metalen voorwerpen en een kanonbal van 5 kg. gevonden.

Een gedeelte van de scherven en de kanonbal worden bewaard in het heem van "Ter Cuere" en kunnen op vraag onderzocht worden.

Achteraf werd gepoogd op de kaarten van het "beleg" de vindplaatsen te situeren. Tussen een stel hypothesen vind ik "de Batterij van du Bucquoy" de meest waarschijnlijke.

F. Gevaert.

De stranding van de "Princesse Marie-Jbsé".

In aansluiting met het artikel van confrater J.P. Falise in "De Plate", 3e Jaargang, nr. 4, januari 1974, onder de titel "Een brok geschiedenis over de Oostendse mailboten" meen ik dat het interessant is het gebeuren een beetje meer toe te lichten, maar dan in het perspectief van het neven-gebeuren.

In de nacht van 14 op 15 augustus 1937 deed zich vóór Duinkerke een aanvaring voor tussen het s.s. "Princesse Marie-José" van de Oostende-Dover lijn en een Brits vrachtschip, de "Clan Mac Neil" van de Clan Lines.

De "Marie-José", bijgenaamd "de Blekken", liep een groot gat op ter hoogte van het damessalon. Daar het schip water maakte besloot de bevelvoerder van het schip, wijlen Cdt Georges Timmermans, het vaartuig aan de grond te zetten, om te beletten dat het schip totaal verloren zou gaan.

Wijlen Ingenieur Candaele van de Scheepsbouwdienst van het Zeewezen, was spoedig ter plaatse en besloot een voorlopige herstelling ter plaatse uit te voeren, om daarna het schip ter definitieve herstelling naar Antwerpen te slepen.

In de loop van de namiddag van de 15e augustus werd er een herstellploeg van de Scheepsbouwdienst, in de volksmond "de Genie Maritiem", uitgebokst, om het in het jargon uit te drukken.

De ploeg bestond uit o.m. Fluppe Hamilton, Tjeppen Jouret, Frans Eeckeman, Victor Lagast, Jef Delpiedsente, Tuur Dhollander, Henri Vandenberghe, Kamiel Rotsaert, Dies Eeckeman, Maurits Loy, George Loy, Jozef Levecq en Louis David.

Dat het uitboksen niets nieuws is blijkt uit het feit dat Tuurden-Hollander weggehaald werd van het strand, waar hij, als we hem mogen geloven, lag te zonnebaden.

De herstellingsinboedel, inclusief een smidsevuur, werd ingescheept op de Sleepboot Nr. 5, en de herstelexpeditie voer af uit Oostende om acht uur 's avonds. De ploeg had de raad gekregen eten mede te nemen voor 24 uur (wat dit ook moge zijn?).

Omstreeks 01.00 werd de "Princesse Marie-José" bereikt en werd in alle stilte overgegaan tot het verschepen van het materieel, materiaal en herstellingsploeg. De anekdote gaat dat alles aan boord moest gesmokkeld worden om geen moeilijkheden te hebben met de Franse autoriteiten (vakbonden?). Om de schijn te redden werden evenwel drie Franse vakmannen van de Duinkerke afdeling van Beliard-Crighton belast met kleine neventaken. De mannen van de Scheepsbouw moesten zich voordoen als bemanningsleden indien er door de Franse autoriteiten navraag werd gedaan.

Tussen twee getijden in werden de verhakkelde huidplaten, gelegen onder het berghout, weggebrand en vervangen door drie staalplaten van 4 m. lang en 1,30 m. hoog. De platen werden op de romp gebout met tussenvoeging van pakking, om het geheel waterdicht te maken. De boutgaten werden niet geboord, maar gebrand om tijd te winnen.

.../...

Daar het gat in de romp tot praktisch aan de zandstrookgang liep mocht het schip niet vroegtijdig vlot komen, vóór dat alle voorlopige huidplaten waren aangebracht. Dit omdat men vreesde dat het schip zou doorknaken. De ganse duur van de herstelling werd door het boordpersoneel en de bijliggende sleepboten angstvallig gemaakt op de positie van het schip.

In de loop van de voormiddag van woensdag 18 augustus kwam de herstelling klaar. Het schip werd van het strand afgesleept en Duinkerke binnengebracht, waar de herstellingsploeg verscheepte op de "Zeeleeuw" (sleepboot/betonningsvaartuig van het Zeewezen). De "Princesse Marie-José" werd vervolgens onmiddellijk door de Antwerpse sleepboot "Goliath" naar Antwerpen gesleept.

F. Gevaert

Kent U ze nog ?

Nadat het fotoboek "Kent U ze nog de Oostendenaars?" met veel succes van de pers gekomen is en er reeds voordien een dergelijk boek over de Heistenaars verscheen, is nu ook een deel over de Knokkenaars verschenen.

Sigarenbanden

In de pers hebben we kunnen lezen dat de mooie en sierlijke sigarenband tegen eind dit jaar uit de mode zal zijn. Meer dan ooit zullen de echte verzamelaars er dan jacht moeten op zetten. Weliswaar werden veel sigarenbandjes maar gedurende een korte tijd in omloop gebracht en waren er heel wat verzamelaars die reeksen kochten zonder te weten of er wel sigaren van dat merk bestonden. Soms vroegen we aan verzamelaars "Hoe heet een verzamelaar van sigarenbanden?". Nooit kregen we daar antwoord op. Verzamelaars van postzegels zijn filatelisten, van lucifersdoosjes filuministen, van munten en penningen numismaten. Welnu verzamelaars van sigarenbanden zijn vitolfilisten.

O.V.

JAN DREESEN

De "Vrienden van Jan Declerck" hebben in vervanging van hun Voorzitter Ernest De Taeye, in 1974 overleden, Jan Dreesen als nieuwe Voorzitter verkozen. Gefeliciteerd Jan !

Laatste nummer

We wensen een goed zomerseizoen aan al onze leden. Tot in oktober. (Vergeet niet uw lidgeld reeds in september te regelen !).

TEKSTOVERNAME STEEDS TOEGELATEN MITS BRONOPGAVE

Van het vroegere VANDERSWEEPPLEIN uit het begin van deze eeuw blijven ons nog uitsluitend twee bebouwde zijden over, namelijk de huizenrij aan de Noordkant, meestal opgetrokken in een Vlaams-Renaissance stijl en een kleinere rij aan de overzijde. Eens was het dit plein het hart, de ziel van het Hazegras, thans is het een overbelaste verkeersschijf die vele uren per dag gans het kwartier ongenietbaar maakt. Eerst ging het politiebureau er aan, een waar juweeltje met zijn slank torentje en het trapezium balkon met de drie zeemeerminnen (bouwjaar 1905).

Toen moest het oude Centraal station eraan geloven. Gebouwd tussen 1880 en 1882 in een Engelse Gotische Tudorstijl, door een Oostends architect Felix Laureys, heette het 75 jaar later uitgediend. Jarenlang fungeerde het nog als een zeer goed gelegen sport- en expohal. Toen brak men het af en offerde men een mooi stuk duinen op om er ter vervanging een Mediacentrum op te bouwen.

Nu is het de beurt aan de Vlaams-Renaissance gevelreeks. Het heet dat de Stedelijke Technische School te klein wordt. De stad koopt stelselmatig de huizen op die de uitbreiding van de School in de weg staan. Eens de hele reeks in haar bezit kunnen de werken beginnen en zal Oostende weer een stuk moeten missen van wat 75 jaar geleden zijn naam en faam maakte. Het is wel geen toparchitectuur, maar het is mooi voor het oog van de Oostendenaar die van zijn stad houdt en reeds zoveel moois heeft zien verdwijnen. Waarom kan men niet zoals te BRUGGE: bouwen maar gevels bewaren.